Bezuidenhoutseweg 12, 2594 AV Den Haag
Postbus 93002, 2509 AA Den Haag

Hare Excellentie
W.J. Mansveld
Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Briefnummer	Den Haag
14/10.230/Stre/AB	16 februari 2015
Onderwerp	Telefoonnummer
Positionpaper ‘Veiligheid in de Keten’	

Exellentie,

Graag bied ik u namens Veiligheid Voorop onze positionpaper ‘Veiligheid in de Keten’ aan. Met deze paper wil de (petro)chemie haar verantwoordelijk-heid nemen om de veiligheid van Brzo-bedrijven verder te versterken. Kern van onze aanpak is om bedrijven te stimuleren en instrumentarium aan te bieden om de veiligheid bij hun ketenpartners te beoordelen en te versterken.

De positionpaper is mede tot stand gekomen naar aanleiding van de oproep van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid aan het samenwerkingsverband Veiligheid Voorop om de invulling van ‘Veiligheid in de Keten’ nader uit te werken en te concretiseren. In de positionpaper vindt u nader uitgelegd hoe wij onze verantwoordelijkheid zien en doen wij concrete aanbevelingen voor bedrijven hoe ‘Veiligheid in de Keten’ te bevorderen. Wij vinden het van belang om te constateren dat bedrijven al veel doen met de bestaande middelen maar we willen ook duidelijk maken welke inzet van een bedrijf mag worden verwacht. Daarnaast wordt in deze positionpaper ook verwezen naar bestaande praktijken en instrumenten, die reeds beschikbaar zijn en worden toegepast.

In de positionpaper gaan wij uit van een verantwoordelijkheid die zich tot de eerstvolgende directe opdrachtnemer van het Brzo-bedrijf uitstrekt. Brzo-bedrijven kunnen hier een bijdrage leveren aan de veiligheid van keten-partners omdat zij zakelijke verbanden hebben en de veiligheidscultuur die zij zelf hanteren ook graag bij de zakenpartners terug zien. In bijlage 2 van de positionpaper doen wij een concrete aanbeveling voor bedrijven hoe men dat kan aanpakken. Daarnaast hebben wij een afzonderlijke checklist voor met name de kleinere Brzo-bedrijven ontwikkeld (is bijgevoegd). Deze checklist

stelt een bedrijf in staat om op een eenvoudige manier hun zakenpartners te beoordelen op de veiligheidsperformance.
Van belang is voorts om vast te houden dat de overheid verantwoordelijk is voor toezicht op de naleving van wet- en regelgeving.

Wij willen dit jaar een verdere impuls geven aan de pijler ‘Veiligheid in de Keten’ van het programma Veiligheid Voorop.

- De aanbeveling uit de positionpaper (bijlage 2) en de checklist voor kleinere Brzo-bedrijven zullen in brochurevorm beschikbaar worden gesteld.
- Alle Brzo-bedrijven (ook die niet in de chemieketen werkzaam zijn) zullen deze twee brochures en een aanbiedingsbrief ontvangen.
- Veiligheid Voorop gaat om tafel met (veelal kleinere) Brzo-bedrijven in de chemieketen die niet zijn aangesloten bij Veiligheid Voorop (c.q. bij de deelnemende branches) en nodigen hen uit om aansluiting te zoeken bij Veiligheid Voorop.
- We willen Brzo-bedrijven in (petro)chemieketen stimuleren om elkaar te helpen de veiligheidsperformance te verbeteren.
- In de regionale veiligheidsnetwerken wordt ‘Veiligheid in de Keten’ een expliciet onderdeel van hun programma.
- Alle tools worden op de site www.veiligheidvoorop.nu gepubliceerd.

De hier genoemde acties zijn onderdeel van een meerjarenplan 2015-2018 van Veiligheid Voorop dat momenteel wordt ontwikkeld. De bedoeling van dit meerjarenplan is om het programma Veiligheid Voorop effectiever te laten functioneren. Ik informeer u alvast over enkele bouwstenen van die meerjarenplan (naast de hierboven genoemde):

- Aansluitingsgraad bij Veiligheid Voorop en daarmee ook de regionale veiligheidsnetwerken van de BRZO bedrijven uit de chemieketen vergroten en het versterken van de relaties met aanverwante branches.
- Versterking betrokkenheid leiderschap voor veiligheid.
- Uitrollen van de self-assessment tool (SAQ) voor alle BRZO bedrijven via de regionale veiligheidsnetwerken, het ontwikkelen van een veilheidscurriculum voor de technische HBO opleidingen en het verzorgen van “veiligheidsworkshops”.
- Standaardiseren van tools in de chemieketen.

In het meerjarenplan nemen wij afrekenbare doelen op om de gestelde einddoelen in 2018 te realiseren. Jaarlijks wordt door middel van een jaarplanning aangegeven welke activiteiten in dat desbetreffende jaar worden ontplooid (inclusief tussendoelen).

Een afschrift van deze brief zenden wij tevens aan de Onderzoeksraad voor de Veiligheid, de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Veiligheid en Justitie, en het Brzo+-overleg.

Hoogachtend,

Anton van Beek
Voorzitter Veiligheid Voorop

Bijlagen:
- Positionpaper ‘Veiligheid in de Keten’ (bijlage 1).
- Checklist ‘Veiligheid in de Keten’ voor kleine bedrijven (bijlage 2)

VEILIGHEID voorop

position paper

'Veiligheid in de keten'

Inleiding

Sinds de start, eind 2011, van het programma Veiligheid Voorop[1] is 'veiligheid in de keten' een belangrijke pijler van het programma. Direct vanaf het begin zijn acties in gang gezet om de veiligheid in de keten te vergroten, zoals:

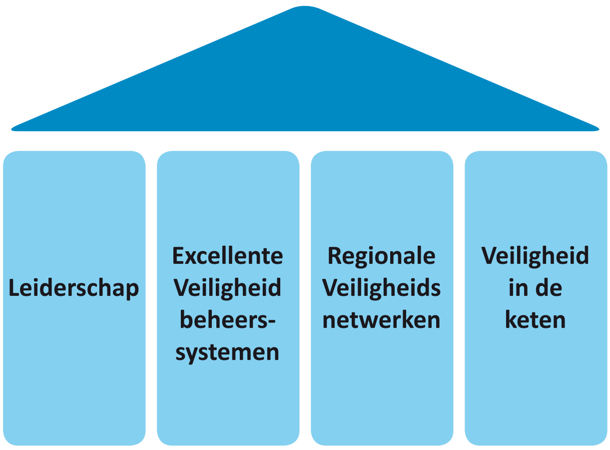
- het aanreiken van bestaande assessment instrumenten om de veiligheidsprestaties in de chemieketen te beoordelen en
- het verzorgen van workshops om de kennis te vergroten op het gebied van veiligheid en onderhoud, gericht op BRZO bedrijven en haar onderhoudscontractors.

De voortgang hierover wordt gerapporteerd in de jaarlijkse voortgangsrapportages van Veiligheid Voorop (zie www.veiligheidvoorop.nu).
Veiligheid Voorop wil de veiligheid in de keten verder versterken. Daarvoor zijn beleidsaanbevelingen neergelegd in een position paper. Daarnaast heeft Veiligheid Voorop een praktische aanbeveling voor bedrijven uitgewerkt. Voor beide is een implementatieplan opgesteld. Dit is onderdeel van het meerjarenprogramma 2015-2018 Veiligheid Voorop.

Achtergrond

VNO-NCW heeft, samen met een aantal branches uit de (petro)chemie, in 2011 het initiatief genomen om de veiligheidscultuur binnen de sector te versterken. Daarvoor is het actieplan Veiligheid Voorop ontwikkeld (zie ook www.veiligheidvoorop.nu). Dit actieplan is gebaseerd op vier pijlers. Eén van de pijlers is Veiligheid in de keten. Dit houdt onder meer in dat bedrijven zaken doen met partners die zelf ook een solide veiligheidscultuur hebben met het oog op de veiligheid in de keten (zie bijlage 1).

Figuur 1. De vier pijlers van Veiligheid Voorop.

In 2012 en 2013 heeft de Onderzoeksraad voor de Veiligheid (OVV), naar aanleiding van de incidenten bij Chemie-Pack en Odfjell, geconcludeerd dat bedrijven eisen zouden moeten stellen aan risicovolle afnemers en veiligheidsaspecten met hen moet bespreken[2]. In dat kader spreekt de OVV over ketenverantwoordelijkheid als maatschappelijk plicht van bedrijven en nadrukkelijk niet als een juridische verplichting. De OVV heeft Veiligheid Voorop aanbevolen het actiepunt 'veiligheid in de keten' te concretiseren[3].

Deze aanbeveling van de OVV sluit aan bij de ambitie van Veiligheid Voorop om zelf de 'veiligheid in de keten' verder uit te werken en actief bedrijven te stimuleren om slechts zaken te doen met bedrijven met een solide veiligheidscultuur. In deze position paper is dit nader toegelicht.

1 Veiligheid Voorop is een samenwerkingsverband van VNO-NCW, VNCI, VNPI, VOTOB, VHCP, VVVF, Profion, NVDO en de VOMI om een goede veiligheidscultuur te bevorderen bij bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken. Veiligheid Voorop wordt ondersteund door NVVK, de beroepsvereniging van veiligheidskundigen.

2 OVV-rapport 'Brand bij Chemie-Pack te Moerdijk' (febr. 2012, blz. 77) en OVV-rapport 'Veiligheid Odfjell Terminals Rotterdam' (juni 2013, blz. 11)

3 OVV-rapport 'Veiligheid Odfjell Terminals Rotterdam' (juni 2013, blz. 133)

Reikwijdte ‘veiligheid in de keten’

Veiligheid Voorop richt zich dus op veiligheid in de keten. In die optiek begint ketenveiligheid altijd bij de BRZO-bedrijven en strekt zich dan uit tot zakelijke relaties met andere BRZO-bedrijven en/of de eerstvolgende directe opdrachtnemer van BRZO-bedrijven, zoals:

- bedrijven die diensten verlenen met betrekking tot gevaarlijke stoffen (denk hierbij aan transportbedrijven, tankopslagbedrijven en warehouses); en
- aannemers en contractors die bouw- en onderhoudswerkzaamheden verrichten op locatie.

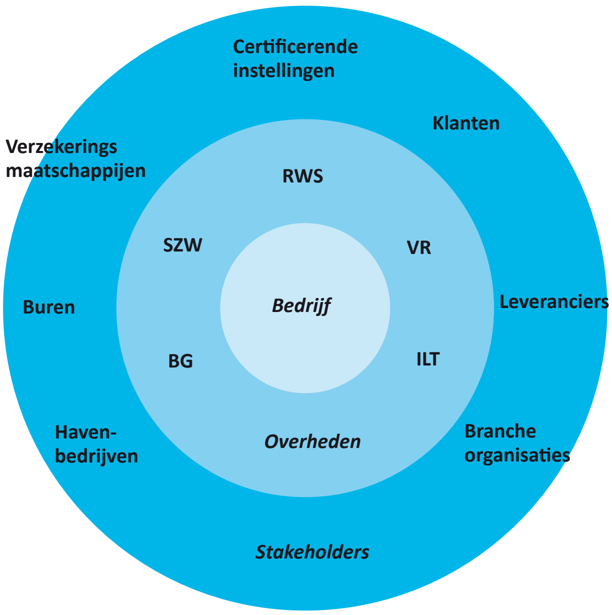
Rollen en verantwoordelijkheden

Ieder bedrijf is zelf verantwoordelijk voor de naleving van wet- en regelgeving en de eigen veiligheidsprestaties. De overheid heeft de taak en bevoegdheid toe te zien of het bedrijf voldoet aan de wet- en regelgeving. Toezichthouders beschikken daartoe over interventie-instrumenten om waar nodig handhavend op te treden. Deze publiekrechtelijke taken en bevoegdheden kan de overheid niet delegeren aan een derde partij. Elk bedrijf in de keten moet kunnen vertrouwen op de juiste uitvoering van deze taken en bevoegdheden door de overheid. Dit levert dan ook een bijdrage aan een solide veiligheidsketen.

Naast de eigen verantwoordelijkheid van een individueel bedrijf en de publiekrechtelijke taak van de overheid om toe te zien op de naleving van wet- en regelgeving, kunnen andere stakeholders ook een positieve bijdrage leveren aan de veiligheid van een bedrijf. Het versterken van de veiligheid in de keten, zoals uitgewerkt in deze position paper is daar een voorbeeld van. Dit betekent echter niet dat een opdrachtgever juridisch medeverantwoordelijk is of kan worden voor het wel of niet voldoen aan wet- en regelgeving door de opdrachtnemer.

Onderstaande figuur drukt uit dat overheden en overheidsinstanties (tweede ring) wettelijke bevoegdheden hebben om eisen te stellen aan de beheersing van veiligheidsrisico’s. Andere stakeholders (derde ring) hebben andere middelen om een bedrijf aan te sporen veilig te werken.

Figuur 2. Overzicht van de verschillende schillen van verantwoordelijkheid in de keten

Aanbevelingen in het kader van het versterken van ‘veiligheid in de keten’

Om de ‘veiligheid in de keten’ verder te versterken, wordt opdrachtgevers aanbevolen om een systeem in te voeren om opdrachtnemers te beoordelen op het gebied van veiligheidperformance en de veiligheidscultuur, voorafgaand aan het verstrekken van de opdracht en tijdens de duur van de opdracht.

Het beoordelen van de veiligheidperformance en de veiligheidscultuur bij opdrachtnemers is voor een aantal Veiligheid Voorop-bedrijven reeds een vast onderdeel van de bedrijfsstrategie. Veiligheid Voorop wil echter dat dit ook bij andere BRZO-bedrijven *common practice* wordt door hiervoor aanbevelingen te doen en instrumenten aan te bieden (zie hiervoor bijlagen 1 en 2).

Een bedrijf kent uiteraard vele opdrachtnemers waarmee zij in de keten samenwerkt, oplopend tot soms wel honderden. Veiligheid Voorop gaat uit van een beoordelingssystematiek die is gebaseerd op een *risico-benadering*. Dat betekent dat in eerste instantie wordt gekeken naar bedrijven met de hoogste risico's. Dit betreft met name opdrachtnemers die gevaarlijke stoffen leveren, transporteren, ontvangen en in opdracht opslaan of bewerken.

Er zijn voor bedrijven verschillende instrumenten beschikbaar om een beoordeling van de veiligheid en de veiligheidscultuur te kunnen maken. Veiligheid Voorop beveelt aan om daarvoor zoveel mogelijk aan te sluiten bij reeds bestaande systemen. In bijlage 2 worden daarbij aanbevelingen gedaan voor de stappen die een onderneming kan nemen voor het verder versterken van 'veiligheid in de keten' en welke instrumenten haar daartoe ter beschikking staan. Deze zullen ook op www.veiligheidvoorop.nu worden gepubliceerd. Daarnaast wordt opdrachtgevers aanbevolen om een systeem in te voeren om bij de uitvoering van onderhoudswerkzaamheden op hun locatie, te komen tot een optimale wisselwerking op veiligheidsgebied tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.

Tot slot is het zaak om veiligheid altijd hoog op de agenda te zetten bij een (commercieel) bedrijfsbezoek. Voorafgaand aan het zaken doen met een ketenpartner kan duidelijk worden gemaakt dat onderdeel van de overeenkomst is, dat bepaalde clausules in het af te sluiten contract kunnen worden opgenomen. In deze clausules wordt vereist dat de opdrachtnemer zich houdt aan de Nederlandse wet en andere normen die zien op de borging van veiligheid en milieu.

Bij gebleken gebreken en/of twijfels over de juiste veiligheidscultuur, wordt de opdrachtgever aanbevolen om met de opdrachtnemer in dialoog te gaan en aan te dringen op het opstellen van een verbeterplan. Eventueel kan ook ondersteuning geleverd worden door de opdrachtgever om de veiligheidscultuur en -prestaties van de opdrachtnemer te verbeteren. Een uiterste consequentie kan zijn dat indien de gewenste veiligheidscultuur niet wordt aangetroffen, de wegen scheiden.

Ambitie en effect 'veiligheid in keten'

De ambitie is dat alle BRZO-bedrijven in de (petro) chemie bijdragen aan verbetering en borging van de 'veiligheid in de keten' door voorafgaand aan de contracttoekenning hun ketenpartner risk based te screenen op een solide veiligheidscultuur en na contracttoekenning de naleving van de gemaakte afspraken te verifiëren.

Het resultaat daarvan is dat de veiligheidscultuur en de veiligheidsprestaties bij de BRZO-bedrijven in de gehele (petro)chemieketen worden verbeterd. Met onze ambitie wordt de rol van de opdrachtgevers om de veiligheidscultuur bij en rondom BRZO-bedrijven te bevorderen versterkt en vergroot.

Programma-aanpak

Binnen het programma Veiligheid Voorop worden de deelnemende bedrijven de komende tijd gestimuleerd om opdrachtnemers die een kritieke schakel in hun keten vormen te screenen. Daartoe worden de volgende concrete acties uitgevoerd:

- In de branches, veiligheidsnetwerken en andere netwerken (zoals masterclass Maintenance) wordt in de vorm van workshops en discussiesessies gesproken over screening van ketenpartners.
- Op de website van Veiligheid Voorop worden de aanbevelingen en de tools gepubliceerd voor de bedrijven (www.veiligheidvoorop.nu).
- De aangeboden tools worden continu verbeterd en geactualiseerd, onder andere, naar aanleiding van onderzoeken zoals de OVV en nieuwe inzichten vanuit de branches.
- De indicator 'bedrijven met een klant- en leveranciersbeoordelingsysteem' is momenteel een indicator voor de pijler 'veiligheid in de keten'[4]. Zie ook bijlage 1.

Tenslotte zijn deze acties onderdeel van een totaalpakket aan acties, die opgenomen worden in het meerjarenprogramma Veiligheid Voorop 2015-2018. Daarmee wordt continue gewerkt aan verbetering van de veiligheid.

4 Momenteel worden binnen Veiligheid Voorop de tot nu toe gebruikte indicatoren voor de 4 pijlers geëvalueerd. Dit kan mogelijk nog tot een verfijning van de indicatoren leiden.

Bijlage 1

Veiligheid Voorop over ‘veiligheid in de keten’

In het 10-punten plan van Veiligheid Voorop (november 2011) is als tiende actiepunt opgenomen dat de branches **‘hun leden stimuleren om er zich binnen Nederland in de keten van te vergewissen dat de bedrijven waarmee zij zaken doen een solide veiligheidscultuur hebben’.**

Als toelichting op dit actiepunt is gegeven: ‘Goed veiligheidsmanagement betekent dat bedrijven die grootschalig omgaan met gevaarlijke stoffen niet alleen zelf bezig moeten zijn met veiligheid, maar dit ook moeten vragen van bedrijven waarmee zij in de keten zaken doen, zoals toeleveranciers en aannemers en dienstverleners. Het ligt immers voor de hand dat een bedrijf dat veiligheid belangrijk vindt, deze houding ook wil aantreffen bij de bedrijven waarmee het zaken doet. Grote bedrijven zullen hun zakenpartners daarbij moeten ondersteunen. Op deze manier wordt een brede uitstraling van deze aanpak verwacht: er ontstaat een effect van bedrijven in de keten die aan elkaar hoge eisen stellen met betrekking tot veiligheid’.

Als indicator is afgesproken dat de branches die deelnemen aan Veiligheid Voorop het percentage (%) leden rapporteren dat een leveranciersbeoordelingssysteem gebruikt.

Toelichting

Leveranciersbeoordelingssysteem houdt in het kader van Veiligheid Voorop het volgende in:

- Analyse van welke leveranciers het meest bepalend zijn voor de veiligheid in de keten (zogenaamde risk based approach)
- Deze leveranciers kunnen aan de hand van één of meer van de onderstaande instrumenten worden getoetst op hun solide veiligheidscultuur:
  - Het gebruik van bestaande systemen, zoals SQAS en CDI
  - Schriftelijke check-/vragenlijst die de leverancier moet retourneren
  - Leverancier voert zelfinspecties uit en rapporteert daarover
  - Gelijkwaardige andere instrumenten.

Gegevens voor gezamenlijke rapportage

Percentage (%) leden dat rapporteert een leveranciersbeoordelingssysteem te hebben.

Bijlage 2

Aanbevelingen en instrumenten 'veiligheid in de keten'

Veiligheid Voorop beveelt bedrijven aan om een risico gebaseerd systeem in te voeren om opdrachtnemers te beoordelen op het gebied van veiligheid voorafgaand aan het verstrekken van en tijdens de duur van de opdracht. Van een dergelijk systeem kunnen de volgende elementen een onderdeel vormen:

1. Bedrijven werken niet zelden met vele, zo niet honderden opdrachtnemers. Het BRZO- bedrijf kan dus het best haar relaties screenen op basis van een *risk based approach* waarbij in de uitwerking van de beoordelingen de focus wordt gelegd op de kritische opdrachtnemers.
2. Om er achter te komen of een kritische opdrachtnemer een goede veiligheidscultuur heeft, kan het BRZO-bedrijf informatie verzamelen, analyseren en valideren. Op basis daarvan kan beoordeeld worden of de opdrachtnemer voldoet aan de wettelijke veiligheidsstandaarden.
3. Het BRZO- bedrijf staan in beginsel twee belangrijke instrumenten ter beschikking om de veiligheid te beoordelen en te monitoren.
   a. De informatie die is verzameld over de opdrachtnemer.
   b. Het contract waarin afspraken worden gemaakt over de veiligheidsperformance.

   Ad a. Informatie verzamelen, analyseren en valideren over de opdrachtnemers. Hiervoor zijn verschillende bronnen beschikbaar:
   a. Openbare informatie/media, zoals Kamer van Koophandel
   b. Openbare informatie van de overheid, zoals resultaten BRZO-inspecties, vergunningen etc.
   c. Certificaten en keuringsrapporten
   d. Eigen onderzoek.

   De verzameling van informatie vindt *risk based* plaats. Door middel van selectiecriteria, klantenbeoordelingssystemen, questionnaires en/of audits kan informatie ingewonnen worden over opdrachtnemers. Om te voorkomen dat een bedrijf door elke opdrachtgever geaudit wordt, wordt gebruik gemaakt van (bij voorkeur door een derde geaudite) internationaal erkende safety assessment schema's (zie hierna onder "Instrumenten"). Maar daarnaast wordt ook aanbevolen om kritische opdrachtnemers (regelmatig) te bezoeken om zich een oordeel te vormen over de veiligheidsprestaties.

   Ad b. Contractuele afspraken. De volgende onderdelen kunnen in contractuele afspraken worden vastgelegd.
   a. De verplichting voor de opdrachtnemer om te voldoen aan (lokale) wet en regelgeving.
   b. Criteria waar derden, die door de opdrachtnemer worden ingeschakeld, aan moeten voldoen.
   c. Recht om naleving van contractuele afspraken te controleren (audit right).
   d. De verplichting voor de opdrachtnemer om incidenten met gevaarlijke stoffen dan wel niet-naleving van relevante wettelijke verplichtingen te rapporteren aan de opdrachtgever.
4. Bij gebleken gebreken en/of twijfels over de juiste veiligheidscultuur, wordt de opdrachtgever aanbevolen om met de opdrachtnemer in dialoog te gaan en aan te dringen op het opstellen van een verbeterplan. De opdrachtgever kan aanbieden ondersteuning te verlenen om de veiligheidscultuur en -prestaties van de opdrachtnemer te verbeteren. Een uiterste consequentie kan zijn dat indien de gewenste veiligheidscultuur niet wordt aangetroffen, de wegen scheiden.
5. Bij het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden op locatie wordt door de opdrachtgever een veiligheidscultuur gecreëerd waarin het bespreken van veiligheidszaken en -knelpunten door de opdrachtnemer mogelijk wordt gemaakt.
6. De keuzemogelijkheden voor bepaalde opdrachtnemers kan mede bepalen of een contract niet wordt aangegaan of wordt ontbonden als de veiligheidsprestaties verbetering behoeven.
7. Alle BRZO-bedrijven zouden lid moeten zijn van een branchevereniging en regionaal veiligheidsnetwerk dat meedoet aan Veiligheid Voorop. Veiligheid Voorop deelnemers dragen dit actief uit naar hun ketenpartners en vinden het van toegevoegde waarde als toezichthouders dit ook stimuleren.

Instrumenten

Hieronder staat een aantal te gebruiken instrumenten.

- Responsible Care Guiding Principles.
  "To work with customers, carriers, suppliers, distributor and contractor to foster the safe and secure use, transport and disposal of chemicals and provide hazard and risk information, that can be accessed and applied in their operations and product.
  To promote Responsible Care by encouraging and assisting others to adhere to these guiding principles".
- RC14001 managementsysteem
- Het Chemical Distribution Institute (CDI) terminals (CDI-T) assessment scheme wordt internationaal gebruikt als management systeem voor de selectie en audit van de logistieke dienstverleners voor tankterminals.
- Safety, quality assessment system (SQAS)/ESAD. Inmiddels zijn in Europa meer dan 3.000 SQAS beoordelingen op veiligheid en kwaliteit uitgevoerd bij transport- en opslagbedrijven. De resultaten hiervan komen in een database, waarbij potentiele opdrachtgevers deze informatie kunnen bekijken (zie http://www.cefic.org/Industry-support/Transport--logistics/SQAS2/).
- Third Party EHSS managementsystemen.
- MVO ISO 26000. ISO norm voor Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)
- Checklist Veiligheid Voorop (Veiligheidsdag 2013), geschikt voor kleinere bedrijven.
- Self Assessment Questionnaire (SAQ), deze wordt momenteel ontwikkeld onder verantwoordelijkheid van Veiligheid Voorop.
- VCA/VCO (inclusief werkvergunningensysteem), deze instrumenten zijn met name bedoeld voor veiligheidsafspraken van de opdrachtgever en opdrachtnemer (contractor) van (onderhouds) werkzaamheden op de locaties.
- Code of conduct op het gebied van safety (zie website NAP). Deze gedragsverklaringen worden door verschillende beroepsgroepen binnen de (petro)chemie onderschreven.
- Poortinstructies en identificatieverplichting voor contractors en andere bezoekers van een (petro) chemische site
- Controles op diploma's vervoer gevaarlijke stoffen
- Uitvoeren veiligheidsobservatierondes

Voor specifieke sectoren kan worden gedacht aan systemen waarbij naleving door een onafhankelijke derde wordt geaudit.

Veiligheid Voorop deelnemers maken zich naar aanleiding van het OVV onderzoek Odfjell sterk om de leermomenten integraal en specifiek mee te (doen) nemen in bovenstaande instrumenten. Daarnaast is bijvoorbeeld het bestaande CDI-T instrument aangepast op basis van de aanbevelingen uit dit OVV onderzoek.

Dit is een uitgave van:

VEILIGHEID voorop

www.veiligheidvoorop.nu
februari 2015